

Hørings svar om havneudvidelse - jeg er imod høringsforslaget

Jeg er imod den foreslåede havneudvidelse af en lang række grunde og mener, vi som kommune og bysamfund skal tænke os rigtigt grundigt om, tøve og tale sammen på nye og mere konstruktive måder end processen indtil videre har understøttet. Nedenfor er nævnt nogle af mine holdninger og argumenter og sluttelig forslag til den videre proces.

Klima- og miljøkrisen er ikke blot en 'trend' men altoverskyggende udfordring!

Fokus på klima- og miljøkrisen er ikke blot en 'trend' men er den altoverskyggende udfordring, som menneskeheden og kloden står med her og nu og i mange år fremover! Derfor kan den ikke tages alvorligt nok! I forbindelse med det savner vi i forbindelse med forslaget om havneudvidelse netop en folkeligt involverende og engagerende drøftelse af, hvilken form for vækst og udvikling, vi overhovedet ønsker. Det er bl.a. også derfor processen indtil videre har ført til begyndende polarisering og mange stærke udmeldinger, fordi dette spørgsmål og tema ikke er 'blevet taget ind af fordøren'. Om ikke andet har høringsprocessen og indlæg i medierne de seneste uger aktiveret mange.

Klima - udfordringer og bekymringer

Med hensyn til min klimabekymring i relation til den foreslåede udvidelse er der mange aspekter i det for mig, og jeg erklærer mig enig i den grundige klima-kapitel i hørings svaret fra Beskyt Aarhusbugten. Det er helt afgørende at tage stilling til projektets store klimapåvirkning og også begynde at tage "Scope 3" for CO2 alvorligt og ind som en del af beslutningsgrundlaget (selvom det er svært at regne på), fordi udvidelsesprojektet har en global vinkel, eftersom det baserer sig på global handel og containerskibstrafik.

Havmiljø - udfordringer og bekymringer

Jeg er bekymret for, hvad en eventuel udvidelse gør ved havmiljøet i Aarhusbugten, der efter sigende ikke har det godt i forvejen. Særligt ønsker jeg at man i den videre proces gransker de indsigelser, spørgsmål og bekymringer, der er kommet fra en række miljøorganisationer, bl.a. Levende Hav. De store kløvningsbehov er i den forbindelse centralt og kritisk. Også fokus på hvad ålegræs på havbunden i dag bidrager til som CO2-støvsuger med frygten form, at det forsvinder eller svækkes i forbindelse med en havneudvidelse. Det er der vist ikke redegjort for i høringsmaterialet.

Landskabelige og rekreative kvaliteter i dag er unikke

Aarhus er i høj grad karakteriseret ved at ligge smukt i landskabet, og byen ligger ved bugten. Aarhus' kvaliteter handler således om den måde, byen ligger i sit landskab på. Aarhus' kvaliteter knytter sig altså ikke alene til det faktum, at der er skov og hav – som det ofte nævnes. Aarhus' kvaliteter beror på måden, som skoven, havet og byen spiller sammen med sin topografi (terrænets form) og det helt store landskab. Den visuelle kontakt med vandfladen, Mols og Samsø er væsentlig for at tilfredsstille det øgede behov for adgang til rekreative områder af høj kvalitet, hvilket havneudvidelsen vil ødelægge. Ellen Braae, professor i landskabs- og byudvikling ved Københavns Universitet, beskriver, hvordan nærhed til bugten, strand og skov er en væsentlig del af Aarhus' DNA: Hun pointerer, at åbne rum og landskabelige kvaliteter ikke kan genskabes. Særligt er Tangkrogen i dag et centralt visuelt og funktionelt bindeled mellem by, bugt og strækning langs vandet ud mod Marselisborgskoven. Det vil være umådelig svært at få tandpastaen tilbage i tuben!

Forliget om 'kongelinjen' mod syd bør overholdes

Ifølge Jens Kloppenborg, daværende byråds- og havnerådsmedlem, blev der i forbindelse med Masterplanen for havneudvidelserne i 1995-1997 indgået et politisk forlig om at havnen ikke måtte udvides syd for "kongelinien" - en linie, der går fra Marselisborg Slot langs østmolen. Denne blev indgået af daværende borgmester Torkild Simonsen samt rådmændene Olaf P. Christensen og Hans Schiøtt. Dette er netop genbekræftet af Hans Schiøtt. En aftale, der blev indgået af respekt for by, bugt og natur. Jeg mener, at den foreslåede udvidelse bryder denne politiske aftale. Et brud, der vil undergrave alle fremtidige politiske aftaler og kompromiser. Jeg forventer derfor, at de partier, der dengang indgik dette politiets forlig, stadig respekterer forgængernes politiske aftale om ikke at udvide mod syd.

Den videre proces: Brug nye deltagelses- og afklaringsformater

Jeg vil appellere til at Kommunen inddrager borgere på andre måder i den videre demokratiske proces, fordi det kan være med til at skabe mere fælles læring og legitimitet. En 'borgersamling' eller andre former for nye deltagelsesformer kan her bruges som demokratiske formater, der vil kunne tjene den videre afklarings- og beslutningsproces. Det vigtige er, at byrådet sætter sig ind i og kan bakke op om sådanne supplerende demokratiske formater, der netop er til for at understøtte byrådets endelige beslutning og således ikke fjerne byrådets beslutningskompetence. Kun sådan kan nye deltagelsesformater skabe værdi. Og uden dem kan den videre proces polarisere debatten yderligere, frem for at skabe gode legitime løsninger og beslutninger, der samler.

Hvordan træffer vi en god legitim politisk beslutning?

Jeg ønsker en så kvalificeret beslutning som muligt i Byrådet om en eventuel havneudvidelse. En 'god beslutning' indebærer 1) At vi skaber en god deltagelses- og afklaringsproces, jvf. afsnittet ovenfor, 2) at det bliver tydeligere hvilke behov og ønsker, der er bag ambitionen om udvidelse og 3) at det bliver tydeligt, hvordan en evt. beslutning om at udvide havnen påvirker andre målsætninger og politikker, der er vedtaget i Aarhus Kommune. Klimastrategien er her central, idet CO2-påvirkningen fra projekt er meget stor og bekymrende.

Med håbet og ønsket om en god proces herfra for os alle!

Bedste hilsener

Jeppe Spure Nielsen
Hans Broges Gade 5, 2. sal
8000 Aarhus C